

Versnellen van CE transitie

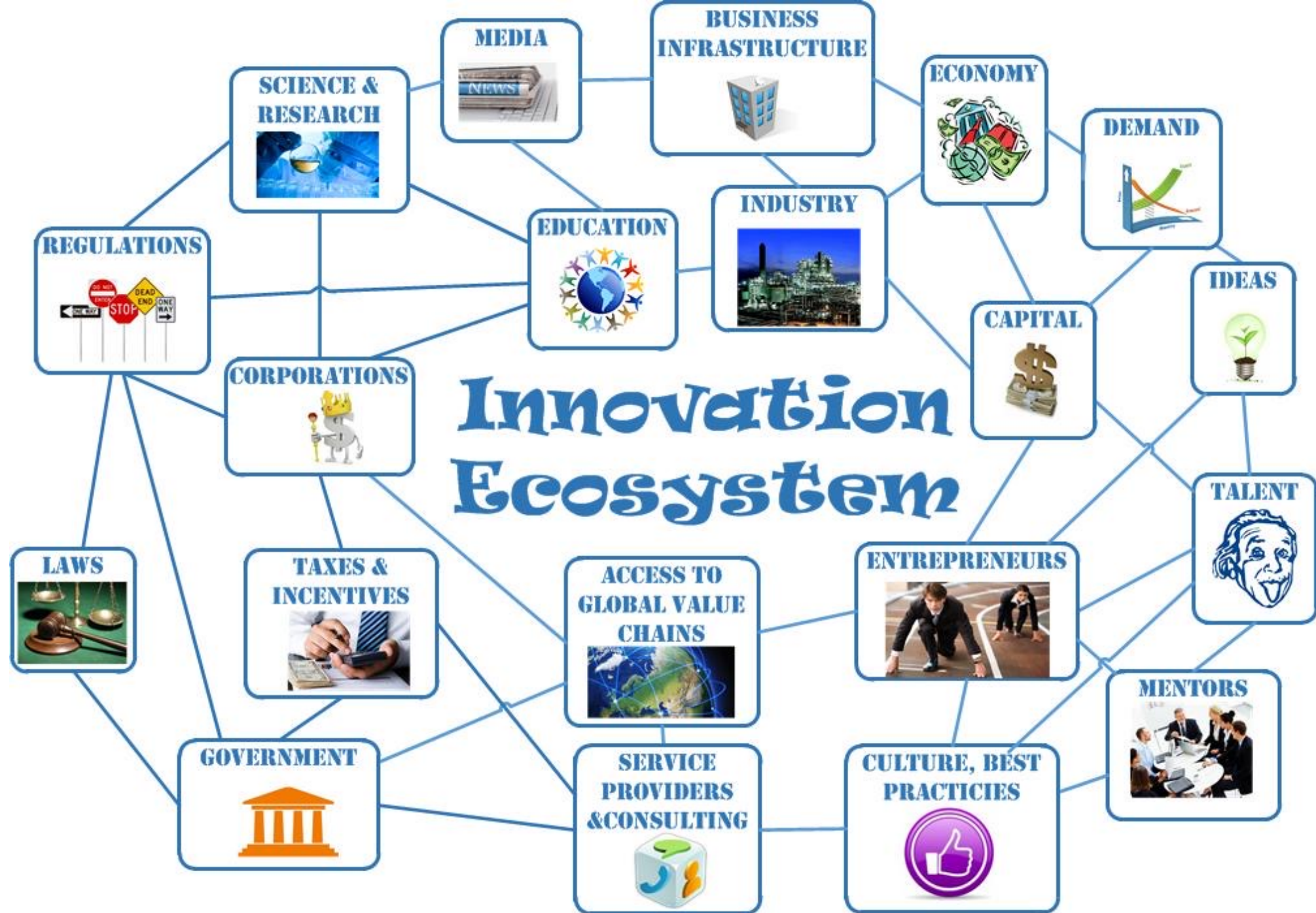
Prof. dr. Marko Hekkert
Universiteit Utrecht
Copernicus Instituut

Normaal verloop van innovatie

- 99% incrementeel; 1% radicaal
- Innovatie is wordt gekenmerkt door:
  - Padafhankelijk
  - Routines

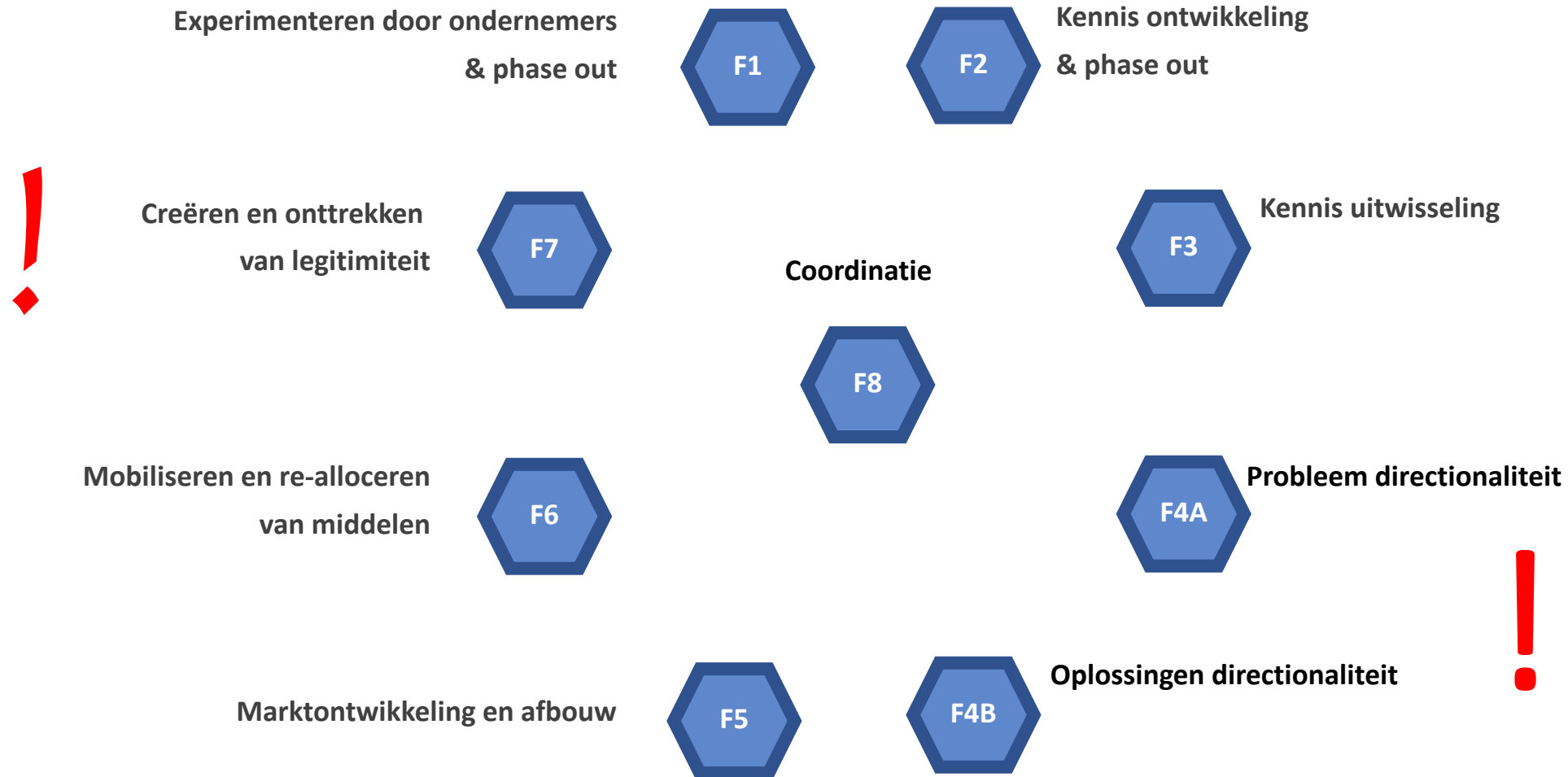
Padafhankelijkheid
en
innovatiesystemen

- Innovatie ecosysteem versterkt padafhankelijkheden
  - Dominante innovatiesporen zijn het gevolg
  - Innovatieliteratuur spreekt van 'transformation failure' (Weber en Rohracher)
-

Hoe maak je
CE
missiebeleid
tot een
success?

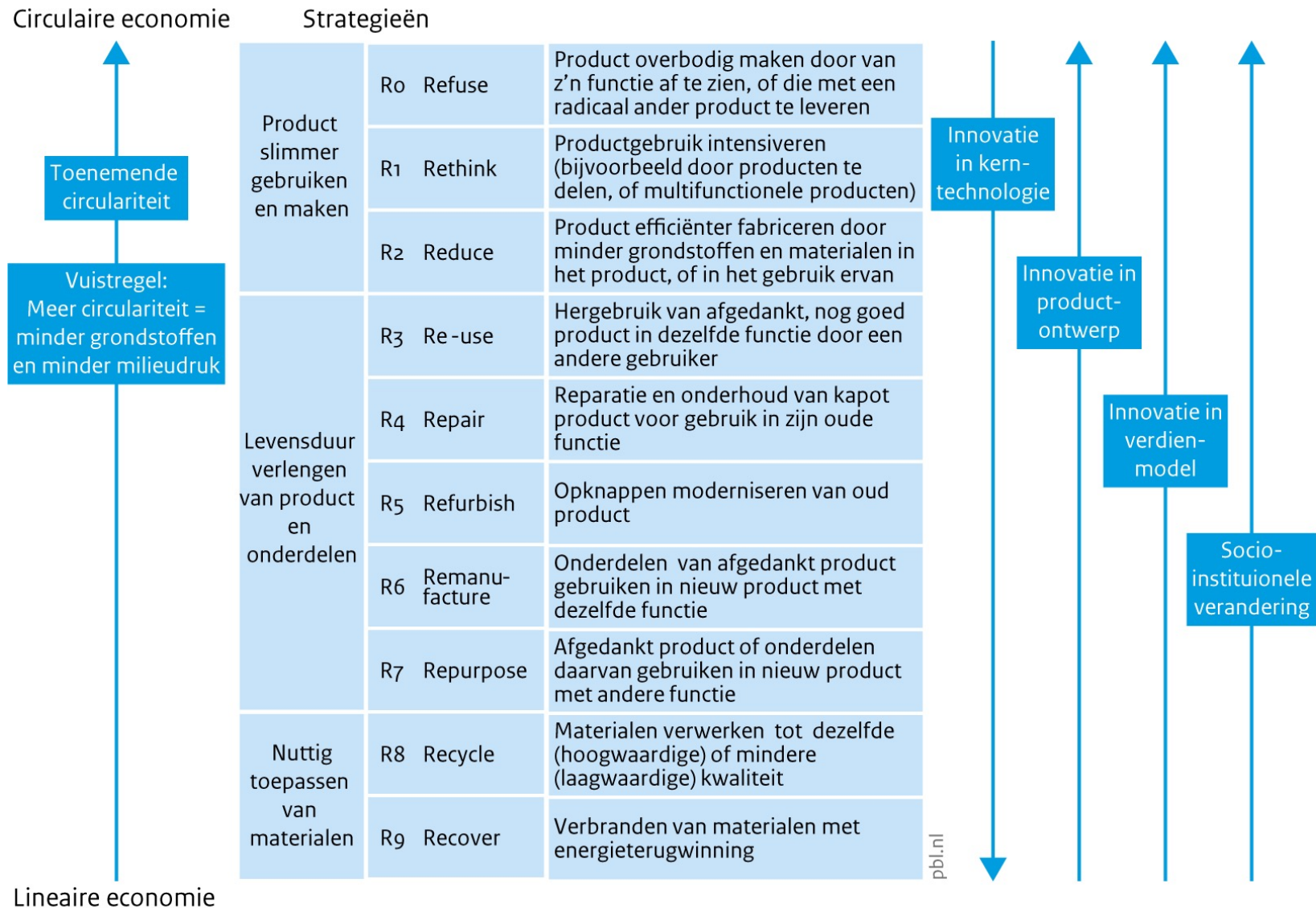
- Realiseer je dat behalen van missie vraagt om:
  - Collectieve actie
  - Bijdrage van veel verschillende actoren, met verschillende rollen
  - Radicale verandering
- Dit is het best te begrijpen door de lens van **Missiegedreven Innovatiesysteem (MIS)**:
  - Al die partijen en regels die gezamenlijk invloed uitoefenen op ontwikkeling van oplossingen en het uitfaseren van bestaande praktijken met als doel om een maatschappelijke missie te realiseren

Functioneren van een MIS voor circulaire maakindustrie

Figuur 1

Prioriteitsvolgorde van circulaireiteitsstrategieën en rol van innovatie in productketen

Bron: RLI 2015; bewerking PBL

Hoge R strategie versus lage R strategie

	innovatiesysteem functie	Hoge R	Lage R
F1	Experimenten door ondernemers	2.2	2.9
F2	kennisontwikkeling	3.0	3.5
F3	kennisuitwisseling	3.3	3.3
F4	probleem en oplossingen directionaliteit	4.8	2.8
F5	marktontwikkeling en afbouw	3.8	3.5
F6	mobiliseren en re-alloceren van middelen	3.1	3.9
F7	creëren en onttrekken van legitimiteit	4.7	3.8
F8	coördinatie	4.5	3.4

Conclusie

- Ondanks duidelijke missie en beleidsprogramma's zit CE nog niet in DNA van maakindustrie
- Het blijft vechten voor legitimiteit en andere zaken komen makkelijker hoger op de agenda
- Dit geldt met name voor hoge R circulariteitsstrategie
- Om transitie naar CE te versnellen zal dit moeten veranderen.
- De 1 Million \$ question is: hoe dan?

Vragen?